

سازمان نشر و دانتس

- سرشناسه : دلیاک، هدایت‌اله، ۱۳۲۵-
عنوان و نام پدیدآور : جمشید یکی از پادشاهان اسطوره‌ای ایران باستان/ تهیه و تنظیم توسط هدایت‌الله دلیاک.
مشخصات نشر : تهران: سنجش و دانش، ۱۴۰۱.
مشخصات ظاهری : ۱۷۵ ص: مصور (بخشی رنگی).
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۰۵-۲۹۶۵-۱
وضعیت فهرست نویسی : فیپا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۶۸.
موضوع : جمشید (شخصیت افسانه‌ای)
(character Legendary) Jamshīd
موضوع : ایران -- تاریخ -- هخامنشیان، ۵۵۸ - ۳۳۰ ق. م.
Achaemenians -- History -- Iran, ۵۵۸ - ۳۳۰ B.C.
تخت جمشید
(Iran), Persepolis
رده بندی کنگره : ۹۷۵۳۸۲
رده بندی دیویی : ۸۲/۲۹۵
شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۰۴۶۱۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیپا

www.ketab.ir

عنوان : جمشید یکی از پادشاهان اسطوره‌ای ایران باستان	
مؤلف : هدایت‌الله دلیاک	
ناشر : سنجش و دانش	
نوبت چاپ : چاپ اول - ۱۴۰۱	
تیراژ : ۳۰ نسخه	
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۰۵-۲۹۶۵-۱	
نشانی : میدان انقلاب . خیابان انقلاب . خیابان دانشگاه . پلاک ۱۲۶ . تلفن : ۰۲۱۶۱۲۶	
«کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ می باشد»»	
	سنجش و دانش www.sanjesh.ir sanjeshodanesh@iran.ir قیمت : ۲۵۰۰۰۰ ریال

فهرست مطالب

۱۲	۱: پیشگفتار.....
۱۳	۱-۱: شاه زابل به دیدن جمشید آمد و بر او آفرین کرد و تعظیم نمود.....
۱۴	۱-۲: طورگ اسب را نازاند و بمسوی سرند حمله برد و عده بسیاری را نارومار کرد.....
۱۵	۱-۳: جمشید شاه پادشاه آرمان ساز و قابل باور در شاهنامه است.....
۱۵	۱-۴: جمشید طبقات اجتماعی را دور هم جمع کرد و هر پیشه را در گروهی قرار داد.....
۱۷	۱-۵: جمشید اولین پادشاه جهان؟.....
۱۸	۱-۵-۱: جمشید اولین کسی است که در اساطیر از او با عنوان شاه (خانیته) نام برده شده است.....
۱۹	جمشید شاه.....
۱۹	۱-۵-۲: مهمترین اقدامات جمشید شاه.....
۲۲	۱-۵-۳: جمشید یکی از پادشاهان اساطیری ایرانی است و قدمتی بس کهن دارد.....
۲۲	۱-۵-۴: جمشید در اوستا.....
۲۴	۱-۵-۵: هورامزدا به جمشید هشدار می‌دهد که مردمانش گرفتار سه زمستان و یخ بندان هراس‌انگیز خواهند شد.....
۲۵	۱-۵-۶: جمشید در شاهنامه.....
۲۵	۱-۵-۶-۱: در شاهنامه جمشید فرزند تهمورث و شاهی فرهمند.....
۲۵	۱-۶: کارهایی که انجام آن در شاهنامه به جمشید نسبت داده شده است.....
۲۵	۱-۶-۱: ساختن ابزار جنگ.....
۲۵	۱-۶-۲: پوشش مردمان.....
۲۵	۱-۶-۲: بخش کردن مردمان به چهار گروه.....
۲۶	۱-۶-۳: ساختمان سازی و خشت‌زنی.....
۲۶	۱-۶-۴: برآوردن گوهر.....
۲۶	۱-۶-۵: برآوردن بوهای خوش.....
۲۶	۱-۶-۶: ساختن کشتی و دریانوردی.....
۲۶	۱-۷: جمشید در بانویس هندی.....
۲۷	۱-۸: جشن نوروز.....
۲۸	۱-۹: ریشه‌ها و تحول افسانه جمشید.....

۲۹	۱-۱۰: بارگاه یا تخت جمشید
۳۱	۱-۱۱: عجایب هفتگانه جمشید
۳۲	۱-۱۲: رفتن فره ایزدی از جمشید و تاختن ضحاک بر ایران زمین
۳۲	۱-۱۳: گریختن جمشید از ضحاک
۳۳	۱-۱۴: جمشید در نوشته‌های فارسی میانه
۳۴	۱-۱۴-۱: فارس نامه
۳۴	۱-۱۴-۲: توروز نامه
۳۴	۱-۱۴-۳: نقایس القنون فی عرایس العیون
۳۴	۱-۱۵: جمشید جامی داشت که آن را جام جهان‌نما می‌گفتند
۳۵	۱-۱۶: جمشید و پرورش ماهی
۳۵	۱-۱۷: لقب جمشید نزد پادشاهان ایرانی
۳۵	۱-۱۸: جمشید در ادبیات معاصر فارسی
۳۷	۱-۱۹: پانویس
۴۰	۲: پیشینه جمشید یکی از پادشاهان اسطوره ای ایران باستان
۴۰	۲-۱: اسطوره های شاهنامه (جمشید شاه)
۴۰	۲-۲: سلطنت جمشید
۴۱	۲-۳: دوره های حکومت جمشید
۴۴	۲-۴: جام جهان‌نما یا جام جم
۴۴	۲-۵: کشف می به دست جمشید
۴۵	۲-۶: جشن نوروز
۴۶	۲-۷: نورچمکرد
۴۶	۲-۸: صفت های جمشید
۴۶	۲-۸-۱: شیر
۴۶	۲-۸-۲: هوتو یا هورمگ
۴۶	۲-۸-۳: سریر
۴۷	۲-۹: پایان سلطنت جمشید
۴۷	۲-۱۰: پانویس
۴۸	۲-۱۱: جمشید و زندگی افسانه‌ای او
۴۸	۲-۱۱-۱: جمشید یکی از سلاطین باستانی ایران است
۴۹	۲-۱۱-۲: پدر جمشید در سانسکریت بصورت ویسونت دیده می‌شود
۵۰	۲-۱۱-۳: جمشید اولین کسی است که اسلحه آهنین ساخت
۵۱	۲-۱۱-۴: برپا کردن جشن نوروز یکی دیگر از ابتکارات جمشید است
۵۲	۲-۱۱-۵: جمشید در آن خمره را مهر کرد و دستور داد که هیچ کس از آن ننوشد زیرا می‌پنداشت که زهر است
۵۴	۲-۱۲: خیام در نوروزنامه کشف می را یکی از منسوبان جمشید بنام شاه شمیران نسبت داده است
۵۵	۲-۱۳: احوال باغ ور (Vara) بنا بدستور اهورامزدا بدست جمشید بود
۵۵	۲-۱۳-۱: جمشید پس از شکست از ضحاک مدت صد سال متواری بود

۵۶	۲-۱۲-۲: پانویس
۵۶	۲-۱۴: جمشید چهارمین پادشاه نخستین سلسله ی شاهان پسر تهمورس
۵۶	۲-۱۵: کارهایی که انجام آن در شاهنامه به جمشید نسبت داده شده است
۵۶	۲-۱۵-۱: ساختن ابزار جنگ
۵۶	۲-۱۵-۲: پوشش مردمان
۵۶	۲-۱۵-۳: بخش کردن مردمان
۵۷	۲-۱۵-۴: ساختمان سازی و خشت زنی
۵۷	۲-۱۵-۵: نیر آوردن گوهر
۵۷	۲-۱۵-۶: نیر آوردن بوهای خوش
۵۷	۲-۱۵-۷: ساختن کشتی و دریا نوردی
۵۷	۲-۱۵-۸: جشن نوروز
۵۸	۲-۱۶: رفتن فره ایزدی از جمشید و تاختن ضحاک بر ایران زمین
۵۸	۲-۱۶-۱: گریختن جمشید از ضحاک
۵۹	۲-۱۷: جمشید در نوشته های فارسی میانه
۵۹	۲-۱۷-۱: فارس نامه
۶۰	۲-۱۷-۲: نوروز نامه
۶۰	۲-۱۷-۳: تنقاس الفنون فی عرائس العیون
۶۰	۲-۱۸: جمشید در ادبیات معاصر فارسی
۶۱	۲-۱۹: پادشاهی جمشید
۶۲	۲-۲۰: جمشید کیست و چه درباره اش می گویند؟
۶۲	۲-۲۰-۱: جمشید برای مردم حکمت آورد که سبب رستگاری و دانایی آنان شد
۶۲	۲-۲۰-۲: جمشید اولین کسی است که در اساطیر از او با عنوان شاه (خشانیه) نام برده شده است
۶۳	۲-۲۰-۳: جشن نوروز یادگار روز تاجگذاری اوست
۶۴	۲-۲۰-۴: پانویس
۶۴	۲-۲۰-۵: فردوسی بزرگ
۶۴	۲-۲۰-۶: حضرت حافظ
۶۴	۲-۲۰-۷: پروین اعتصامی
۶۴	۲-۲۱: نقش جمشید شاه و فریدون در اسطوره های کهن ایران زمین
۶۵	۲-۲۱-۱: نوازه جمشید
۶۵	۲-۲۱-۲: جمشید همانند دیگر پادشاهان ایران باستان، موبد و حافظ آیین ها بود
۶۶	۲-۲۱-۳: در جهان بینی زرتشتی هر ماهی نامی داشت و هر روز هم نامی
۶۸	۲-۲۲: رسم های مهرگان و نوروز
۶۸	۲-۲۳: جمشید بزرگترین پادشاه پیشدادی و دارای بیشترین فره ایزدی است
۶۹	۲-۲۴: پانویس
۶۹	۲-۲۵: ماجرای جمشید و ضحاک
۷۰	۲-۲۵-۱: اهریمن بار دیگر به شکل طبیعی درآمد و دستور داد مغز سر انسان ها را غذای ماران سازند تا آرام گیرند

۲-۲۵-۲	ضحاک برای آرامش وجدان، استشهادهای تنظیم کرد که مردم و درباریان به عدالت او گواهی دهند	۷۱
۲-۲۵-۳	ضحاک برای مبارزه به کاخ آمد اما فریدون او را دستگیر کرد	۷۱
۲-۲۵-۴	بانویس	۷۲
۳	جمشید شاه و جشن نوروز	۷۳
۳-۱	جمشید، به وجود آورنده نوروز	۷۴
۳-۲	جمشید در شاهنامه	۷۵
۳-۳	جمشید دستور داد برای خودش هم تختی از طلا و جواهر بسازند	۷۵
۳-۴	همین که جمشید خودش را خدا نامید باعث شد که خداوند یاریش را از او بردارد	۷۶
۳-۵	نوروز و جمشید	۷۷
۳-۶	مقایسه جم و ویوهنت اوستا با یم و ویوست در اساطیر هند	۷۸
۳-۷	کار جمشید در سامان دادن به طبقات اجتماعی	۷۹
۳-۸	کارکرد ایجاد نظم جمشید را پس از آشفتنی با کارکرد بهار نیز که پس از سرما می آید، می توان مقایسه کرد	۸۰
۳-۹	شاهت موجود میان کارکردهای جمشید و بهار	۸۱
۳-۱۰	چرایی نسبت نوروز به جمشید دلایل و قصه‌هایی وجود دارد	۸۲
۳-۱۱	نوروز: روز پیروزی بزرگ جمشید بر دیوان	۸۲
۳-۱۲	به باور کردها قیام کاوه آهنگر و پیروزی او بر ضحاک را جشن نوروز نامیده‌اند	۸۳
۳-۱۳	خاطرنشان می شود در ۷ فروردین ۱۲۸۹ همزمان با برگزاری نخستین دوره جشن جهانی نوروز در تهران، این شهر به عنوان «دبیرخانه نوروز» شناخته شد	۸۴
۳-۱۴	پیش از پادشاهی جمشید، دیوان بر مردم مسلط بودند و حاصل محصولات آنها را به بقما میبردند	۸۴
۳-۱۵	جشن نوروز یکی از نهادهای جمشید است	۸۵
۳-۱۵-۱	جشنهای فروردگان و فروردینگان	۸۶
۳-۱۵-۲	نوروز به روایت شاهنامه	۸۶
۳-۱۵-۳	نوروز در شاهنامه فردوسی جلوه خاصی دارد	۸۶
۳-۱۵-۴	خسرو پرویز نوروزها بر تخت می نشست	۸۷
۳-۱۵-۵	نوروز، روز پیروزی است	۸۸
۳-۱۶	جشن نوروز، از آفرینش دنیا تا اسطوره جمشید	۸۸
۳-۱۷	چگونگی پیدایش نوروز در آیین زرتشتی	۸۹
۳-۱۸	خیر و شر و آفرینش جهان مادی	۹۰
۳-۱۹	اولین چرخه‌ی حیات و پیدایش نوروز	۹۳
۳-۲۰	جمشید، چهارمین پادشاه این سلسله را، به عنوان بنیانگذار نوروز می‌شناسند	۹۵
۳-۲۱	از سلطنت جمشید به عنوان عصر طلایی یاد می‌شود	۹۵
۳-۲۲	مراجع متعددی به جمشید و ظهور نوروز و مراسم مربوطه اشاره کرده‌اند	۹۶
۳-۲۲-۱	فردوسی در شاهنامه	۹۶
۳-۲۲-۲	ثعلابی در کتاب، تاریخ ثعلابی	۹۶
۳-۲۲-۳	ابن اتفاق در روز اول فروردین افتاد	۹۷
۳-۲۲-۴	جشن‌های نوروز در یرسولیس	۹۷

«جمشید» پسر تهمورث دیوبند بعد از او به فرمانروایی رسید، او در آغاز فرمانروایی خود پادشاهی عادل و قدرتمند و از شکوه «فره ایزدی» برخوردار بود. سیصدسال زندگی او با خوبی و خوشی گذشت، اما کم‌کم جمشید با دیدن خوشبختی مردم و شکوه و بزرگی خود، به خود مغرور شد و ادعا کرد که او را آفریدگار جهان بدانند، مردم ناراحت شدند و او را از فرمانروایی خلع کردند و پادشاه قدرتمند عربستان «ضحاک» را به عنوان پادشاه ایران قبول کردند. غافل از این که ضحاک اهریمن خونخواری است که سال‌ها به آنها ظلم خواهد کرد و شادی را از آنها خواهد گرفت. کتاب مصور حاضر که برگرفته از شاهنامه فردوسی است برای کودکان گروه سنی «ب» و «ج» به نگارش درآمده است."

نگاره ۱-۱: جمشید